

Иновационна дейност на предприятията през периода 2006 - 2008 година¹

Изследването за иновационната дейност на предприятията е проведено в рамките на Шестото общо изследване на иновациите в Европейския съюз (CIS 2008). Данните се отнасят за всички предприятия с 10 и повече наети лица, осъществявали следните икономически дейности (КИД 2008): Добивна и преработваща промишленост; Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива; Доставка на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване; Търговия на едро, без търговията с автомобили и мотоциклети; Транспорт, складиране и пощи; Издателска дейност; Далекосъобщения; Дейности в областта на информационните технологии; Информационни услуги; Финансови и застрахователни дейности; Архитектурни и инженерни дейности; технически изпитвания и анализи.

Близо една четвърт от българските предприятия (23.9%) са осъществили иновационна дейност през периода 2006 - 2008 година. Тези предприятия са реализирали на пазара нови или значително усъвършенствани продукти, внедрили са нови или значително подобрени процеси в предприятието или са осъществявали иновационни дейности, насочени към въвеждане на продуктови или процесови иновации.

През наблюдавания период 14.6% от предприятията са реализирали на пазара нови или значително усъвършенствани стоки или услуги. През 2008 г. 30.2% от общия оборот се пада на тези продуктови иновации.

Относителният дял на оборота от новите не само за предприятията, а и за пазара продукти, съставлява 7,8% от общия оборот. Общо 6.2% от предприятията са реализирали тези нови или значително усъвършенствани продукти на пазара.

Нови или значително усъвършенствани процеси са въведени в 14.6% от предприятията. Тези процесови иновации включват нови или значително усъвършенствани методи за производство на стоки или услуги, методи на снабдяване, доставка или разпространение, както и нови или значително усъвършенствани спомагателни дейности.

Икономически дейности (КИД 2008) Групи предприятия (според броя на наетите лица)	Общ брой предприятия	От тях:			
		Иновативни предприятия *	Продуктови иноватори	Предприятия, реализирали нови или усъвършенствани продукти, както за предприятието, така и за пазара	Процесови иноватори
Общо	15 832	23,9	14,6	6,2	14,6
Индустрия	9 412	29,2	17,6	7,2	18,1
Услуги	6 420	16,3	10,2	4,8	9,6
10 - 49 наети	12 172	20,3	12,4	4,7	11,9
50 - 249 наети	3 101	32,0	19,6	9,8	20,8
250 и повече наети	559	59,2	36,1	18,2	40,4

* Предприятия с продуктови и/или процесови иновации, както и с незавършена и преустановена иновационна дейност.

Само 9.5% от всички иновативни предприятия са получили публично финансиране в подкрепа на своята иновационна дейност.

Всяко седмо предприятие е осъществило организационни иновации (15.2%), а маркетингови иновации - всяко десето предприятие (10.5%). Поне един от тези два вида иновации са въвели 18.4% от всички предприятия.

Включването на организационните и маркетингови иновации като равностойни на продуктовите и процесовите иновации (според последните промени в стандартната методология) води до увеличаване дела на иновативните предприятия през 2008 г. на 30.8%.

---

¹ Иновацията представлява реализирането на пазара на нов или значително усъвършенстван продукт (стока или услуга) или внедряването на нов или значително усъвършенстван производствен процес. Иновацията е резултат от използването на нови знания и технологии или на нови комбинации от съществуващи технологии и знания.

Иновативните продукти и процеси могат да бъдат разработени, както от предприятието, което ги реализира или внедрява, така и от друго предприятие. Не се третират като продуктови иновации чисто естетическите промени в стоките, както и обикновените препродажби на нови стоки, които изцяло са създадени и произведени от други предприятия.

Иновациите са нови продукти и процеси, за предприятието, което ги отчита, като не е необходимо те да са същевременно нови и за пазара, т. е. предприятието да е първото, което е произвело тези продукти или внедрило тези процеси.

Предприятията с иновационна дейност обхващат продуктовите иноватори, процесовите иноватори, както и предприятията с незавършена и преустановена иновационна дейност.